

การศึกษาการบริหารการศึกษาของโรงเรียนรัฐบาลที่มีเด็กต่างด้าวระดับประถมศึกษา

กรณีศึกษา โรงเรียนที่เป็นเลิศ : โรงเรียนวัดศิริมงคล

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

THE RESEARCH OF EDUCATIONAL ADMINISTRATION IN GOVERNMENT PRIMARY SCHOOL
THAT THERE ARE MIGRANT STUDENT CASE STUDY THE BEST ORACTICE SCHOOL

: WAT SIRIMONGKOL SCHOOL, SAMUT SAKHON PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA

นายเฉลิมวุฒิ แทนสุวรรณ *

Chalermvut Thansuvan

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปองสิน วิเศษศิริ**

Assistant Professor Dr. Pongsin Viseshsiri

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (Best Practice) ของโรงเรียนวัดศิริมงคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 1 จังหวัดสมุทรสาคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1.ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารการศึกษาของโรงเรียนรัฐบาลที่มีเด็กต่างด้าวระดับประถมศึกษา 2. เพื่อศึกษาแนวทางในการบริหารการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (Best Practice)

ดำเนินการวิจัยโดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสังเกต การสัมภาษณ์บุคคล ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองนักเรียน ศึกษาข้อมูลจากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ประเด็นที่ทำการศึกษา ประกอบด้วยการบริหารการศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ 1. ด้านบริหารวิชาการ 2. ด้านบริหารงบประมาณ 3. ด้านบริหารงานบุคคล 4. ด้านบริหารงานทั่วไป ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนวัดศิริมงคลมีการบริหารเช่นเดียวกับโรงเรียนของสพฐ.ทั่วไป แต่ประเด็นโดดเด่นที่ทำให้โรงเรียนวัดศิริมงคลมีการบริหารที่เป็นเลิศ คือ 1) ด้านบริหารวิชาการ มีการเตรียมความพร้อมด้านภาษาไทยให้นักเรียนต่างด้าวก่อนที่จะเรียนรวมกับนักเรียนไทย 2) ด้านบริหารงบประมาณ มีการวางแผนการใช้งบประมาณประจำปีไว้ล่วงหน้า มีการบริหารงบประมาณจากภาครัฐและงบประมาณพิเศษที่ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรเอกชนทั่วไป และจากวัดศิริมงคลและชุมชน 3) ด้านบริหารงานบุคคล มีการรับสมัครครูพิเศษที่มีความรู้ทั้งภาษาไทยและด้านภาษาถิ่น เพื่อช่วยในการเตรียมความพร้อมด้านภาษาไทยให้แก่เด็กนักเรียนต่างด้าว โดยมีการใช้แนวทางการบริหารแบบครอบครัว 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาโดยการขอรับทุนสนับสนุนจากผู้ปกครองตามกำลังทรัพย์ของแต่ละบุคคล แต่เนื่องจากผู้ปกครองส่วนใหญ่มีข้อจำกัดในเรื่องค่าใช้จ่าย จึงมีรายได้จากส่วนนี้ไม่มากนัก และในส่วนของงานส่งเสริมกิจการนักเรียน โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนแต่งชุดประจำถิ่น ของตนเพื่อให้เด็กมีความภูมิใจในความเป็นชาติ เรียนรู้วัฒนธรรมและสร้างการยอมรับการยอมรับความแตกต่างระหว่างเชื้อชาติ

* นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบายการจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: chalermvut@bimsmaritime.com

**อาจารย์ประจำสาขาวิชาสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบายการจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: v.pongsin@gmail.com

ISSN1905-4491

Abstract

This research aims to study the educational administration and the problem of the primary government school that there are migrant student. And to study the method of educational administration to be the best practice.

This is the qualitative research; by participant observation, interview key informants; the school director, teachers and student parents, as well as from documents. There are 4 areas of education administration to be considered; 1) The academic administration 2) The budget administration 3) The human resource administration and 4) The general administration. The research found that Wat Sirimongkol School is managed as same as other schools are in the service of the Office of the Basic Education Commission of Thailand but the distinguished points of the best practice of educational administration of Wat Sirimongkol School are; 1) The academic administration, the school provides Thai language remedial class for migrant student before joining the normal class with Thai student 2) The budget administration, there are the annual plan, and special budget is supported by private sections, Sirimonkol Temple and community in area as well. 3) The human resource administration, the school is recruited the teacher who has skills in language for both of Thai and dialects for helping to improve Thai language skill for migrant student by using family management system. 4) The general administration, there is funding from parents but they have the limited budget and expenses so, there are not much gaining money from them, and there is student activity is dressing traditional dress which propose them to be proud in their nation, to learn other cultural and for understanding the difference of various nations.

คำสำคัญ: การบริหารการศึกษา/เด็กต่างด้าว/ความเป็นเลิศ

KEYWORDS: EDUCATIONAL ADMINISTRATION/ THE BEST PRACTICE / MIGRANT STUDENT

บทนำ

ในปี 2548 กระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายเปิดโอกาสทางการศึกษาให้กับเด็กและเยาวชนที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทยมากขึ้นกว่าแต่เดิมคือ “ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐาน วัน เดือน ปีเกิด ในการรับนักเรียนนักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ.2548 (การจัดการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย)” โดยมีสาระสำคัญอยู่ที่การขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย จากเดิมที่เคยจำกัดไว้ให้เพียงบางกลุ่มบางระดับการศึกษา มาเปิดกว้างให้ทุกคนที่อาศัยในประเทศสามารถเข้าเรียนได้โดยไม่จำกัดระดับประเภท หรือพื้นที่การศึกษา ทั้งจะมีการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในอัตราเดียวกับค่าใช้จ่ายรายหัวที่จัดสรรให้แก่เด็กไทย โดยจะใช้งบประมาณเพิ่มเติมเพื่ออุดหนุนการจัดการศึกษาแก่นักเรียน นักศึกษาที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทยในความดูแลของสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน นโยบายดังกล่าวนี้ ได้ส่งผลกระทบต่อกลุ่มให้บุตรแรงงานต่างด้าวมีโอกาสเข้าเรียนในสถานศึกษาของประเทศไทย ได้รับวุฒิปัตริเมื่อสำเร็จการศึกษา ตลอดจนมีเงินอุดหนุนการศึกษาจนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายด้วย (ไทยรัฐออนไลน์, 2557) ซึ่งปัจจุบันยังมีเด็กอีกจำนวนหนึ่งที่เกิดในประเทศไทยแต่ไม่ได้รับสัญชาติหรือไม่มีสถานะทางกฎหมาย ทำให้เด็กเหล่านั้นกลายเป็นคนไร้รัฐ ไร้สัญชาติ (Nationalityless) จึงทำให้เด็กต่างด้าวจำนวนไม่น้อยต้องประสบปัญหาการเข้าถึงสิทธิในการเข้ารับบริการจากทางภาครัฐ ในขณะที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย ซึ่งปัญหาของเด็กกลุ่มแรงงานต่างด้าวนั้นมีปัญหามากมาย ตั้งแต่การไม่รู้หนังสือ ไม่มีโอกาสเรียนทั้งในแบบไทยหรือในแบบของวัฒนธรรมตนเอง ปัญหาการออกกลางคัน เนื่องจากต้องการเคลื่อนย้ายตามพ่อแม่หรือเนื่องจากสถานะทาง

กฎหมายที่ทำให้พ่อแม่หวาดกลัวที่จะให้ลูกเรียนต่อ ปัญหาสุขภาพอนามัยไปจนถึงปัญหาการถูกบังคับค้าแรงงานและเข้าสู่กระบวนการค้ามนุษย์ (ผู้จัดการออนไลน์, 2557)

การศึกษาซึ่งถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ ทักษะคิด ค่านิยม และคุณธรรมของบุคคล เพื่อเป็นพลเมืองที่ดีมีคุณภาพและประสิทธิภาพ เมื่อบ้านเมืองประกอบไปด้วยพลเมืองที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ การพัฒนาประเทศชาติก็ย่อมทำได้โดยสะดวกราบรื่น ได้ผลที่แน่นอนและรวดเร็ว การให้การศึกษาเป็นอีกหนทางหนึ่ง ที่จะช่วยป้องกันเด็กต่างด้าวไม่ให้ตกอยู่ในความเสี่ยง ถูกหลอกลวง หรือเป็นเป้าหมายของขบวนการค้ามนุษย์ ขบวนการค้ายาเสพติดข้ามชาติ เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาเด็กให้เกิดความรู้และเกิดทักษะกระบวนการคิด รู้จักแยกแยะถูกผิด ดังนั้น การให้โอกาสทางการศึกษาจึงเป็นหนทางสำคัญในการป้องกันปัญหาเด็กต่างด้าวที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต (เปรมใจ วังศิริไพศาล, 2553)

ในปี พ.ศ. 2558 ประเทศในภูมิภาคอาเซียนทั้งหมด 10 ประเทศจะรวมกันเป็นหนึ่งภายใต้ชื่อประชาคมอาเซียน (Asian Community: AC) เพื่อสร้างความร่วมมือให้เกิดความเจริญมั่นคงของประชากร ทรัพยากร และเศรษฐกิจ (กระทรวงมหาดไทย, 2556) ทำให้มีผู้อพยพหลังไหลเข้ามาในตลาดแรงงานสู่สายงานต่างๆ ทั่วประเทศ ปัจจุบันประเทศไทยจึงเป็นที่พำนักของผู้ย้ายถิ่นประมาณ 3.5 ล้านคน จากจำนวนนี้ประมาณ 3 ล้านคนประกอบอาชีพทำงานในไทย คาดการณ์กันว่าในอนาคตอันใกล้ประเทศไทยจะต้องพึ่งพากำลังแรงงานย้ายถิ่นเพื่อเติมเต็มช่องว่างความต้องการที่ขยายตัวกว้างขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งเป็นไปได้ว่าช่องว่างความขาดแคลนแรงงานนี้จะขยายเพิ่มมากขึ้นเป็น 5.36 ล้านคนในปี พ.ศ.2568 (เปรมใจ วังศิริไพศาล, 2553) การรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนจะทำให้การเคลื่อนย้ายกำลังคน และแรงงานที่จะย้ายถิ่นฐานเข้ามาในประเทศไทย เป็นไปโดยสะดวกขึ้น จากสถิติในปี 2557 พบเด็กด้อยโอกาสกว่า 5 ล้านคน อยู่ในระบบการศึกษาไทย โดยได้มีการประมาณว่ามีเด็กถูกแรงงานต่างด้าวที่ยังเข้าไม่ถึงโอกาสทางการศึกษาเป็นจำนวนอย่างน้อย 2.5 แสนคน ซึ่งยังไม่รวมเด็กไร้สัญชาติอีกกว่า 2 - 3 แสนคน (ผู้จัดการออนไลน์, 2557) และยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในบริบทดังกล่าวมาย่อมจะส่งผลกระทบต่อทางการศึกษาของไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

การศึกษาเอกสารงานวิจัยที่ผ่านมาทำให้ทราบถึงสภาพปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเด็กต่างด้าวและแรงงานต่างด้าว สุวิทย์ สัจจาสิทธิ (2546) กล่าวว่า ครูในจังหวัดระนองมีความคิดเห็นว่าการอพยพเข้ามาทำงานของแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า นั้น ส่งผลกระทบต่อทางการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจ และสังคมในระดับที่สูง และปัญหาที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเด็กต่างด้าวมักจะเป็นปัญหาที่เกี่ยวกับการศึกษา อมรทิพย์ อมราภิบาล (2544) พบว่า ผู้ปกครองของเด็กต่างด้าวยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษามากนัก ทำให้เด็กกลุ่มนี้ยังประสบปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายในการจัดหาอุปกรณ์การเรียน ในด้านการปรับตัวของเด็กต่างด้าวเข้ากับเด็กส่วนใหญ่ของโรงเรียนซึ่งเป็นเด็กไทยยังมีปัญหา บางพื้นที่มีปัญหาด้านการเข้าถึงสิทธิในการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เนื่องจากสถานศึกษาไม่อนุญาตให้เข้าเรียนหรืออนุญาตให้เรียนแค่ในระดับหนึ่งเท่านั้น (สุวรรณณี เข้มเจริญ, 2545) รัตนพงศ์ ตุมพสุวรรณ (2553) ได้ทำการศึกษามุมมองของครูในการจัดการเรียนการสอนเด็กต่างด้าวในโรงเรียน พบว่าครู มีความสุขในการสอนเด็กต่างด้าว และรู้สึกว่าการเด็กต่างด้าวเหมือนกับเด็กไทย

วิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศหรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า Best Practice กำลังเป็นที่นิยมในวงการการศึกษาของประเทศไทย องค์กรทางการศึกษากำหนดให้มีการประกวด Best Practice ในด้านต่างๆ เช่น การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, การส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น ทั้งในระดับกลุ่มโรงเรียน, เขตพื้นที่การศึกษา, ภาค และประเทศ หลากหลายโรงเรียนส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสังกัดจัดทำ Best Practice สำหรับประเทศไทย Best practice เริ่มเข้ามายุ่งวงการการศึกษาในปี

พ.ศ. 2546 พร้อมๆ กับโครงการ “โรงเรียนในฝัน” ที่มุ่งให้เกิดการปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอน ยกย่องคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ทั้งระบบให้ทันสมัย เพื่อให้ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดเป็น มีทักษะชีวิต และมั่นใจในตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554) การจัดการที่ดีเพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา จึงเปรียบเหมือนหางเสือที่จะนำเรือไปสู่จุดหมายปลายทาง จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้สถานศึกษาดำเนินงานเพื่อให้เกิดการปฏิบัติที่ดีและทำให้สถานศึกษาเป็นที่ยอมรับขององค์กรอื่นๆ สร้างชื่อเสียงให้กับองค์กร ทำให้เกิดความนิยม เลื่อมใสศรัทธา ของผู้ปกครอง ตลอดจนเกิดความเชื่อมั่นในคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งจะเป็แรงจูงใจให้ผู้ปกครองนำบุตรหลานเข้ามาเรียนในโรงเรียน

โรงเรียนวัดศิริมงคล ตั้งอยู่หมู่ที่ 5 บ้านศิริมงคล ตำบลบ้านเกาะ อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร เขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 โรงเรียนวัดศิริมงคลเปิดการเรียนการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล-ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียน 259 คน บุคลากรจำนวน 21 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร 1 คน ครูผู้สอนตำแหน่ง คศ.3 จำนวน 2 คน ครูผู้สอนตำแหน่ง คศ.2 จำนวน 1 คน ครูผู้สอนตำแหน่ง คศ.1 จำนวน 5 คน ครูผู้สอนตำแหน่งครูผู้ช่วย จำนวน 5 คน ครูอัตราจ้าง (งบ วิกฤต) จำนวน 1 คน ครูอัตราจ้าง (งบ อบจ.) จำนวน 1 คน ครูอัตราจ้าง (งบ SP2) จำนวน 1 คน ครูธุรการ จำนวน 1 คน พนักงานบริการ จำนวน 1 คน ครูต่างชาติทำหน้าที่พี่เลี้ยงชั้นอนุบาลและสอนภาษา จำนวน 2 คน (โรงเรียนวัดศิริมงคล, 2557)

โรงเรียนวัดศิริมงคล เป็นโรงเรียนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนที่ไม่มีทะเบียนราษฎรหรือสัญชาติไทยเข้าเรียนร่วมกับเด็กไทย เด็กส่วนใหญ่มีสัญชาติพม่า มอญ กะเหรี่ยง ไทยใหญ่ ที่ติดตามผู้ปกครองมาใช้แรงงานในภาคการเกษตรหรือที่เรียกว่าเด็กชนเผ่า (เด็กชายขอบ) และอีกกลุ่มเป็นกลุ่มของลูกแรงงานต่างด้าวซึ่งกลุ่มนี้จะมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและใช้ภาษาชาติพันธุ์ในการศึกษาไม่มีพื้นฐานทางภาษาไทยจึงจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมด้านภาษาไทยให้เด็กก่อนที่จะเข้าไปเรียนร่วมกับเด็กไทยในชั้นปกติด้วยหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการเช่นเดียวกับโรงเรียนทั่วไป ทางโรงเรียนจะจัดให้เด็กต่างสัญชาตินั่งเรียนคู่กับเด็กไทยเพื่อให้เด็กได้ช่วยเหลือกัน ส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการอย่างรวดเร็วทั้งในด้านภาษาไทยและความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนต่างสัญชาติ และกลายเป็นเพื่อนสนิทกันในเวลาอันรวดเร็ว นอกจากนี้ ทางโรงเรียนยังส่งเสริมให้เด็กนักเรียนเล่นกีฬาและสนับสนุนประเพณีวัฒนธรรมของเด็กหลากหลายเชื้อชาติด้วยการจัดส่งการแสดงในชุดประจำชาติไปร่วมงานชุมชน ทำให้เด็กมีความมั่นใจในตนเอง ไม่มีความรู้สึกแปลกแยก และทุ่มเทใจให้กับการร่วมกิจกรรมของโรงเรียนอย่างเต็มที่ ทำให้เด็กนักเรียนหลายคนได้สร้างชื่อเสียงให้โรงเรียน (สาละวินนิวิธ, 2550)

จากที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนวัดศิริมงคล เป็นโรงเรียนที่มีความเข้มแข็ง มีการบริหารจัดการที่ได้มาตรฐานกับเด็กต่างด้าว มีศักยภาพในการจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ และยังเป็นโรงเรียนนำร่องของโรงเรียนที่จัดการศึกษาเพื่อเด็กที่เป็นลูกหลานแรงงานข้ามชาติในทุกๆ ด้าน ในเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 จังหวัดสมุทรสาคร โรงเรียนวัดศิริมงคลจึงความโดดเด่นน่าสนใจ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจ และได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางในการบริหารการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนวัดศิริมงคลในเชิงคุณภาพ (กรณีศึกษา) ให้เห็นถึงการบริหารการศึกษาที่เป็นเลิศ และผลการบริหารการศึกษา ปัจจัยที่สนับสนุนและเป็นอุปสรรคต่อการบริหารการศึกษา และกระบวนการพัฒนาการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารการศึกษา พัฒนาปรับปรุงการบริหารการศึกษาของโรงเรียนที่มีเด็กต่างด้าว ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับการวางแผนที่เหมาะสม ในจัดการบริการสถานศึกษาของเด็กต่างด้าวในระบบการศึกษาไทย รวมทั้ง เสนอให้หน่วยงานที่รับผิดชอบและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเด็กต่างด้าวสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาการจัดการกับปัญหาเด็กต่างด้าวให้มีประสิทธิภาพ และนำข้อค้นพบที่ได้ไปปรับปรุงและบริหารสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางหนึ่งในการลดโอกาสที่จะสูญเสียและเพิ่มโอกาสของความสำเร็จของการบริหารจัดการในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารการศึกษาของโรงเรียนรัฐบาลที่มีเด็กต่างด้าวระดับประถมศึกษา
2. เพื่อศึกษาแนวทางในการบริหารการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (Best Practice)

นิยามศัพท์เฉพาะ

การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา โดยงานวิจัยนี้ศึกษา 4 ด้านดังนี้ 1) ด้านบริหารวิชาการ 2) ด้านบริหารงบประมาณ 3) ด้านบริหารงานบุคคล และ 4) ด้านการบริหารทั่วไป

การบริหารวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ปรับปรุง กระบวนการเรียนการสอนให้ดีขึ้น นับตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลการสอน ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร และจุดมุ่งหมายของการศึกษา

การบริหารงบประมาณ หมายถึง การวางแผนการใช้ทรัพยากรให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนงาน และโครงการที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามความต้องการของหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

การบริหารงานบุคคล หมายถึง กระบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับบุคคลในหน่วยงาน เพื่อให้ได้มาซึ่งบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับความต้องการของหน่วยงาน การบำรุงรักษาพัฒนา ตลอดจนการให้พ้นจากงาน เพื่อให้หน่วยงานบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพโดยความพึงพอใจของบุคคลในหน่วยงาน

การบริหารทั่วไป หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับจัดระบบบริหารองค์กร เพื่อให้บริการ สนับสนุน ส่งเสริม ประสานงานและอำนวยความสะดวก ให้การปฏิบัติงานของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และบรรลุตามผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้

แนวทางในการบริหารสู่ความเป็นเลิศ หมายถึง วิธีการปฏิบัติที่โดดเด่นในการบริหารทั้ง 4 ด้านที่โรงเรียนวัดศิริมงคลปฏิบัติ และมีความโดดเด่นในการบริหารโรงเรียนที่มีเด็กต่างด้าวโดยครอบคลุมในเชิงการพัฒนา การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยแบบบรรยายกรณีการวิจัยรายกรณี (Case study research) โดยเลือกศึกษาการบริหารการศึกษาของโรงเรียนวัดศิริมงคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 1 จังหวัดสมุทรสาคร ทั้ง 4 ด้านดังนี้ 1) ด้านวิชาการ 2) ด้านบริหารงบประมาณ 3) ด้านบริหารงานบุคคล และ 4) ด้านการบริหารทั่วไป

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (Best Practice) ของโรงเรียนวัดศิริมงคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 1 จังหวัดสมุทรสาคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารการศึกษาของโรงเรียนรัฐบาลที่มีเด็กต่างด้าวระดับประถมศึกษา และเพื่อศึกษาแนวทางในการบริหารการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (Best Practice) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยแบบบรรยายกรณี (Case study research) โดยเลือกศึกษาการบริหารการศึกษาของโรงเรียนวัดศิริมงคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 1 จังหวัดสมุทรสาคร ทั้ง 4 ด้านดังนี้ 1) ด้านการบริหารวิชาการ 2) ด้านบริหารงบประมาณ 3) ด้านบริหารงานบุคคล และ 4) ด้านการ

บริหารทั่วไป เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการ (Formal Interview) การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ (Informal Interview) การสังเกต (Observation) และการวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลภาคสนามด้วยตนเอง จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยสรุปผลได้ดังนี้

การบริหารการศึกษา

โรงเรียนวัดศิริมงคล ตั้งอยู่ในเขตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร มีโครงสร้างในการบริหารงานที่ชัดเจน ซึ่งได้แบ่งหน้าที่ของบุคลากรในโรงเรียนออกเป็นฝ่ายตามความเหมาะสมเพื่อให้การปฏิบัติงานในโรงเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้นโดยยึดตามแนวทางซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้ 4 งาน คือ 1. งานวิชาการ 2. งานงบประมาณ 3. งานบุคลากร 4. งานบริหารทั่วไป

1. ด้านการบริหารวิชาการ

1.1 สภาพการบริหาร

การบริหารการศึกษาด้านการเรียนของเด็กต่างด้าวโรงเรียนวัดศิริมงคล ใช้กระบวนการบริหารจัดการตามโครงสร้าง โดยแบ่งการปฏิบัติงานออกเป็น 3 ด้าน คือ 1. ด้านนักเรียน 2. ด้านสภาพแวดล้อม และ 3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

1.1.1 ด้านนักเรียน โรงเรียนวัดศิริมงคลมีการจัดการเรียนร่วมของนักเรียนมีการเปิดรับนักเรียนต่างด้าว ผู้บริหารโรงเรียนมีนโยบายในการเปิดรับเด็กต่างด้าวโดยมีการประชาสัมพันธ์ให้กับเด็กและผู้ปกครองก่อนที่จะเปิดภาคเรียน ซึ่งทางโรงเรียนจะมีการวางแผนโดยการสำรวจเด็กในพื้นที่ในเขตดำเนินการว่ามีจำนวนเด็กปัสละเท่าใด เพื่อที่จะชักจูงให้เด็กเหล่านั้นได้เข้ามาเรียน

การเตรียมพร้อมให้แก่เด็กนักเรียนต่างด้าว โรงเรียนวัดศิริมงคลได้มีการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กนักเรียนต่างด้าวก่อนเรียน มีการเตรียมความพร้อมด้านวิชาการโดยการปูพื้นฐานด้านภาษาไทยให้เด็กต่างด้าวก่อนเนื่องจากเด็กแต่ละคนมาจากหลายสัญชาติ ทำให้นักเรียนบางคนไม่สามารถฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทยได้เลยก่อนจะเข้ามาเรียน เพื่อเป็นการปูพื้นฐานก่อนเรียน และให้นักเรียนได้เตรียมความพร้อมและปรับระดับการเรียนของแต่ละบุคคลให้เท่าเทียมเพื่อน ทั้งยังให้นักเรียนต่างด้าวได้มีโอกาสเข้ามาเรียนร่วมกับนักเรียนไทยทำให้นักเรียนได้เรียนรู้และปรับตัวให้สามารถอยู่ร่วมกับเพื่อนคนอื่น ๆ ได้

“ทางโรงเรียนมีการสอนในชั้นเรียนเหมือนโรงเรียนไทยทุกอย่าง เด็กนักเรียนโรงเรียนไทยทำอะไรเราก็จะทำอย่างเขา แต่เด็กต่างด้าวจะมีข้อจำกัดในด้านภาษา ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาในการปรับตัว และหลายครั้งทำให้สอนช้ากว่าปกติเพราะเด็กยังฟังภาษาไทยไม่เข้าใจ แต่จะมีการปูพื้นฐานภาษาไทยให้ก่อนเรียนวิชาอื่นๆ”

(สัมภาษณ์ครูคนที่ 1, 16 มีนาคม 2558)

1.1.2 ด้านสภาพแวดล้อม โรงเรียนวัดศิริมงคลไม่ได้มีการปรับสภาพแวดล้อมที่เป็นพิเศษให้แก่เด็กต่างด้าว แต่เพื่อให้เด็กสามารถเรียนรู้ภาษาไทยได้เร็วขึ้นในการใช้ชีวิตประจำวัน ทางโรงเรียนจึงมีการจัดมุมเสริมวิชาการที่เห็นว่ามีจำเป็น เช่น มีการจัดบอร์ดให้ความรู้ด้านภาษาไทยวันละคำ พร้อมทั้งคำแปลเป็นภาษาถิ่นต่าง ๆ สำหรับเด็กต่างด้าวก็จะมีครูพิเศษดูแลให้ความช่วยเหลือ เพื่อใช้เตรียมความพร้อมและสอนให้กับนักเรียนต่างด้าว เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน มีสภาพแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติ มีความร่มรื่น อากาศปลอดโปร่งดูสบายตา ส่งผลให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

1.1.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ในส่วนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียน ทางโรงเรียนวัดศิริมงคลมีขั้นตอนในการเตรียมการปฏิบัติโดยสนับสนุนครูที่มีความรู้ด้านภาษาพม่าและภาษาไทยมาช่วยสอนในชั้นเตรียมความพร้อมด้านภาษาไทยก่อนที่เด็กจะได้เรียนร่วมกับเด็กนักเรียนไทย

ในชั้นเรียนปกติ โดยทางโรงเรียนจะจัดให้เด็กต่างสัญชาตินั่งเรียนคู่กับเด็กไทยเพื่อให้เด็กได้ช่วยเหลือกัน ส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการอย่างรวดเร็วทั้งในด้านภาษาไทยและความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนต่างสัญชาติ โดยครูจะเป็นผู้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และนำแผนการจัดการเรียนรู้มาปรับสอนกับนักเรียนต่างด้าว ในชั้นเรียนร่วมของตน ปรับเนื้อหา ปรับแบบฝึกบางแบบฝึกหัด ในบางเนื้อหาที่ต้องการซ่อมเสริม และแก้ปัญหาการเรียนการสอนของนักเรียนต่างด้าวแต่ละบุคคล และจะมีผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้ทำกรณีพิเศษ ติดตามและประเมินผลของการสอน กรณีพิเศษนั้นจะมีการปฏิบัติกรณีพิเศษอย่างต่อเนื่องอยู่แล้ว เพื่อให้เห็นผลสะท้อนกลับเห็นข้อบกพร่องในการจัดการเรียนการสอนของครู ให้ได้นำกลับมาพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ช่วยแก้ปัญหา พัฒนาการเรียนการสอนในวิชานั้นให้ดีขึ้นไป โดยการนิเทศจะเป็นการช่วยเหลือ ให้คำแนะนำแก่ครูในการจัดการเรียนการสอน และการปฏิบัติงานการจัดการเรียนให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งทางโรงเรียนได้ทำการประกันคุณภาพสถานศึกษาโดยรับการประเมินภายนอกจาก สมศ. และทำรายงานการดำเนินงานในแต่ละปีการศึกษาเป็นเอกสารเผยแพร่การทำงานในรอบปีที่ผ่านมาจากทางโรงเรียน

1.2 สภาพปัญหา เนื่องจากเด็กนักเรียนส่วนใหญ่ของโรงเรียนเป็นเด็กที่ไม่มีทะเบียนราษฎร หรือสัญชาติไทยเข้าเรียนร่วมกับเด็กไทย โดยมีสัญชาติพม่า มอญ กะเหรี่ยง ไทยใหญ่ ที่ติดตามผู้ปกครองมาใช้แรงงาน และอีกกลุ่มเป็นกลุ่มของลูกแรงงานต่างด้าวซึ่งกลุ่มนี้จะมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและใช้ภาษาชาติพันธุ์ในการศึกษาไม่มีพื้นฐานทางภาษาไทยทำให้นักเรียนบางคนไม่สามารถฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทยได้เลยก่อนจะเข้ามาเรียน ทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างล่าช้ากว่าโรงเรียนปกติทั่วไป

1.3 แนวทางในการบริหารด้านวิชาการ จากการวิจัยพบว่า เด็กนักเรียนในโรงเรียนวัด ศิริมงคลแต่ละคนมาจากหลายสัญชาติ ดังนั้น เพื่อเป็นการปูพื้นฐานก่อนเรียน และให้นักเรียนได้เตรียมความพร้อมและปรับระดับการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลให้เท่าเทียมเพื่อน ครูผู้สอนจึงมีควรให้ความสำคัญกับการทำให้นักเรียนมีพื้นฐานภาษาไทยก่อนที่จะเรียนในวิชาต่าง ๆ ทั้งยังให้นักเรียนต่างด้าวได้มีโอกาสเข้ามาเรียนร่วมกับนักเรียนไทย ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้และปรับตัวให้สามารถอยู่ร่วมกับเพื่อนคนอื่น ๆ ได้

2. ด้านบริหารงบประมาณ

2.1 สภาพการบริหาร

งบประมาณเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการพัฒนาโรงเรียน งบประมาณที่ได้จากรัฐบาลก็ใช้อย่างรอบคอบตามแผนงบประมาณที่วางไว้ แต่ก็ยังไม่เพียงพอโรงเรียนจึงหาแหล่งสนับสนุนจากภาคเอกชน งบประมาณเหล่านี้ก็จะมีการบริหารแยกต่างหากตามที่ทางโรงเรียนจัดโครงการต่างๆ เป็นรายกรณีไป หรือใช้สำหรับกิจกรรมพิเศษที่ไม่อาจใช้งบปกติได้ เช่น การจ้างครูพิเศษที่มีความสามารถ 2 ภาษาช่วยสอน นอกจากนี้ ทางโรงเรียนได้เรียนเก็บเงินสนับสนุนการเรียนการสอนจากผู้ปกครอง ซึ่งก็ได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองเป็นอย่างดี ส่วนใหญ่จะเข้าใจในสภาพของโรงเรียนและร่วมบริจาคสมทบในกองทุนของโรงเรียนตามกำลังทรัพย์ของตน

2.2 สภาพปัญหา จากการที่โรงเรียนมีจำนวนเด็กต่างด้าวจำนวนมาก จึงต้องทำการปูพื้นฐานก่อนเรียน และให้นักเรียนได้เตรียมความพร้อมและปรับระดับการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลให้เท่าเทียมกันนั้น ทางโรงเรียนจึงมีความจำเป็นต้องจัดจ้างครูพิเศษที่มีความสามารถทางด้านภาษาไทยและภาษาถิ่น เพื่อมาช่วยสอน ทำให้งบประมาณสนับสนุนไม่เพียงพอต่อการจ้างครูพิเศษเข้ามาทำงาน และยังไม่เพียงพอต่อการปรับปรุงและการพัฒนาโรงเรียน เช่น ห้องน้ำในส่วนของเด็กระดับชั้นอนุบาลมีไม่เพียงพอ

“ปัจจุบัน ปัญหาที่โรงเรียนต้องเผชิญ คือ ห้องเรียนมีไม่พอกับจำนวนนักเรียน อุปกรณ์การศึกษาต่างๆ และทุนสนับสนุนอาหารกลางวัน นอกจากนี้ทางโรงเรียนก็ได้รับทุนในการบริหารโรงเรียนจากหน่วยงานภายนอกต่างๆ รวมทั้งเงินจากองค์การบริหารส่วนตำบล

ที่มาช่วยในการจ้างครูพิเศษที่จะมาช่วยสอนภาษาไทยให้กับนักเรียนที่ไม่สามารถฟัง พูด อ่าน เขียน ไทยได้เลย”

(ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดศิริมงคล, 23 มกราคม 2558)

2.3 แนวทางในการบริหารด้านงบประมาณ นอกจากปัญหาเรื่องบุคลากรแล้วพบว่าโรงเรียนมีปัญหาในเรื่องของงบประมาณที่ไม่เพียงพอต่อการพัฒนาโรงเรียน และในการบริหารงานต่าง ๆ ซึ่งโรงเรียนวัดศิริมงคลแก้ไขปัญหานี้ได้โดยการระดมทรัพยากรจากชุมชน วัด และหน่วยงานภาคเอกชน ซึ่งผู้บริหารสามารถบริหารงบประมาณจนทำให้โรงเรียนผ่านพ้นวิกฤตมาได้ ดังนั้นเมื่อทางโรงเรียนวัดศิริมงคลได้รับงบประมาณจากทางภาครัฐ และงบประมาณพิเศษที่ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรเอกชนทั่วไป และจากวัดศิริมงคลและชุมชน สิ่งที่มีความจำเป็นสูงสุดในด้านการบริหารงบประมาณ คือ ความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีการบริหารจัดการอย่างคล่องตัว ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน

3. ด้านบริหารงานบุคคล

3.1 สภาพการบริหาร

สำหรับบุคลากรครูและบุคลากรอื่นๆ ที่ได้จากภาครัฐ ก็มีการบริหารเหมือนกับโรงเรียน ในสังกัด สพฐ.ทั่วไป แต่เนื่องจากเป็นโรงเรียนที่มีเด็กต่างด้าวเป็นส่วนใหญ่ ทางโรงเรียนจึงมีการจ้างครูพิเศษที่ทางโรงเรียนได้จ้างครูที่มีความรู้ด้านภาษาถิ่นต่างๆ เพื่อมาช่วยสอนในชั้นเตรียมความพร้อมด้านภาษา ก่อนที่เด็กจะได้เรียนร่วมกับเด็กนักเรียนไทยในชั้นเรียนปกติ ภาษาไทย อีกทั้งทางโรงเรียนยังมีการรับอาสาสมัครจากผู้ปกครองนักเรียนที่มีความสามารถด้านภาษาไทยมาเป็นครูพิเศษที่มาช่วยในการสอนภาษาไทยเพิ่มเติมอีกด้วย และสิ่งที่มีความโดดเด่นในการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนวัดศิริมงคล คือผู้บริหารมีแนวคิดในการบริหารแบบครอบครัว ซึ่งทำให้ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน

“การบริหารงานต้องวางแผนอย่างละเอียด เป็นขั้นตอน ผู้นำต้องมีจิตวิทยาในการบริหาร รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น โดยเน้นการบริหารแบบครอบครัว แล้วก็เป็นตัวอย่างด้านการทำงานให้กับครูในโรงเรียน โรงเรียนนี้เป็นโรงเรียนเล็ก ส่วนใหญ่ก็ให้ความร่วมมือคล้อยตามกัน”

(ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดศิริมงคล, 23 มกราคม 2558)

ในส่วนของการบริหารบุคลากรผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่องานของโรงเรียนทุกครั้ง ซึ่งการจะพัฒนาโรงเรียนได้ก็ต้องทำให้บุคลากรมีความตระหนักในการพัฒนาตนเองเสียก่อน โดยโรงเรียนเปิดโอกาสให้บุคลากรได้ไปอบรมตามความถนัดและความสนใจ นอกจากนี้ยังผลักดันให้ครูได้เข้าร่วมประกวดโครงการต่างๆ ในสายวิชาชีพ เช่น การแข่งขันประกวดสื่อการสอน และการคัดเลือกรับรางวัลครูดีเด่น เป็นต้น โรงเรียนวัดศิริมงคลมีการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรครู โดยมีการจัดแผนการอบรมประจำปี เช่น การอบรมภาษาอังกฤษ ซึ่งผู้บริหารมีนโยบายให้ครูสามารถนำภาษาอังกฤษไปบูรณาการกับทุกๆ รายวิชา เช่น วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาคณิตศาสตร์ นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานอื่นๆ ที่ให้ความช่วยเหลือทางการศึกษาในการจัดการเรียนการสอนของทางโรงเรียน เช่น ส่งวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญ มาอบรมให้ความรู้กับครูในโรงเรียน ที่ผ่านมาจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการทำวิจัยในโรงเรียนจากการสังเกตพบว่าส่วนใหญ่ครูจะใช้สื่อสำเร็จรูปมากกว่าสื่อผลิตเอง

3.2 สภาพปัญหา จากการวิจัยพบว่าอุปสรรคสำคัญของการบริหารการศึกษาส่วนมากมาจากปัญหาเรื่องบุคลากรเป็นหลัก คือบุคลากรไม่เพียงพอต่อความต้องการของโรงเรียนทั้งครูปกติและครูพิเศษ ทำให้ทางโรงเรียนจึงต้องให้ครูรับผิดชอบทั้งงานสอนและรับผิดชอบงานฝ่ายต่างๆ ในโรงเรียนด้วย ซึ่งมีผลทำให้ครูไม่มีเวลาในการพัฒนาการสอน และทำสื่ออย่างเต็มตามศักยภาพ บุคลากรท้อแท้และรู้สึกเครียดกับงานที่

ได้รับมอบหมาย ซึ่งการที่มีนักเรียนต่างด้าว ที่มีความหลากหลายของสัญชาตินั้น โรงเรียนจะต้องมีความพร้อมหลายๆ ด้าน เพื่อการบริหารการศึกษาที่ได้ประสิทธิภาพ ต้องมีกำลัง มีความพร้อมมากพอ เพราะต้องมีการเพิ่มการปฏิบัติงานที่ต้องใช้ทักษะทางด้านภาษามากกว่าปกติ จึงต้องเพิ่มบุคลากรผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในการใช้ภาษาเหล่านั้น เพื่อสามารถพัฒนานักเรียนได้ตรงความต้องการ และส่งผลให้เกิดอุปสรรคในเรื่องอื่นๆ ตามมา ซึ่งจากผลงานวิจัยที่พบ คืออุปสรรคในเรื่องบุคลากร คือ ครูทางการศึกษาพิเศษไม่เพียงพอ ซึ่งปัญหานี้ยังไม่มี การแก้ไขอย่างเด่นชัด โรงเรียนจึงใช้วิธีการแก้ไขโดยให้ครูผู้สอนรับผิดชอบงานสอนการเรียนและรับผิดชอบงานฝ่ายต่างๆ ในโรงเรียนอีกด้วย ส่งผลให้ครูมีภาระงานมากเกินไป และอีกปัญหาหนึ่ง คือ ครูผู้สอนไม่มีความรู้ ความเข้าใจในภาษาถิ่น อาจทำให้เกิดปัญหาด้านการสื่อสาร

3.3 แนวทางในการบริหารงานบุคคล สิ่งที่มีความสำคัญอย่างหนึ่งในการบริหารงานด้านงานบุคคลของโรงเรียนที่มีเด็กต่างด้าวนั้น บุคลากรที่มีความสามารถทางด้านภาษาทั้งภาษาไทย และภาษาถิ่น เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นที่สุด ในการที่จะมีส่วนช่วยให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เนื่องจากเด็กต่างด้าวที่เข้ามาเรียนส่วนใหญ่มีพื้นฐานทางภาษาแตกต่างกัน

4. ด้านการบริหารทั่วไป

4.1 สภาพการบริหาร

โรงเรียนวัดศิริมงคล แบ่งการบริหารงานทั่วไปออกเป็น 14 ข้อ ดังนี้ 1. การดำเนินงานธุรการ 2.งานพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ 3. การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา 4.การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร 5.งานเทคโนโลยีสารสนเทศ 6.การส่งเสริม สนับสนุนด้านวิชาการ 7.การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม 8. การจัดทำสำมะโนผู้เรียน 9.การรับนักเรียน 10. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา 11.งานส่งเสริมงานกิจการนักเรียน 12.การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา 13.การส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและ สถาบัน สังคมอื่นที่จัดการศึกษา 14.งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น ซึ่งทั้ง 14 ข้อนั้นเป็นการบริหารเช่นเดียวกับโรงเรียนของ สภ.ทั่วไป

แต่สิ่งที่โดดเด่นในการบริหารทั่วไปของโรงเรียนวัดศิริมงคล คือ ข้อ 5.งานเทคโนโลยีสารสนเทศ 6. การส่งเสริม สนับสนุนด้านวิชาการ 7. การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ซึ่งได้กล่าวไว้ในการบริหารด้านวิชาการแล้วนั้น สิ่งที่น่าสนใจในการบริหารงานทั่วไป คือ ข้อ 10 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ทางโรงเรียนวัดศิริมงคลมีการขอรับทุนสนับสนุนจากผู้ปกครองตามกำลังทรัพย์ของแต่ละบุคคล แต่เนื่องจากผู้ปกครองส่วนใหญ่มีข้อจำกัดในเรื่องค่าใช้จ่าย จึงมีรายได้จากส่วนนี้ไม่มากนัก และข้อ 13 การส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา เนื่องจากโรงเรียนวัดศิริมงคลเป็นโรงเรียนที่เป็นต้นแบบและมีชื่อเสียงของโรงเรียนที่มีเด็กต่างด้าว ทำให้มีหน่วยงานและสถาบันต่างๆ เข้ามาศึกษาดูงานบ่อยครั้ง ด้วยเหตุนี้ทางโรงเรียนได้จัดกลุ่มนักเรียนสำหรับต้อนรับแขกผู้มาเยือนซึ่งเป็นการฝึกนักเรียนให้มีความกล้าแสดงออกและสามารถช่วยเหลืองานโรงเรียนได้ ซึ่งก็ทำให้โรงเรียนจะได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานเอกชนเหล่านี้อีกทางหนึ่งด้วย

ข้อ 11 งานส่งเสริมกิจการนักเรียน ทางโรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนแต่งชุดประจำถิ่นของตนเอง สัปดาห์ละ 1 วัน เนื่องจากนักเรียนต่างด้าวเหล่านี้ต้องใช้ชีวิตในโรงเรียนกับเพื่อนนักเรียนจากหลากหลาย สัญชาติ การแต่งกายชุดประจำท้องถิ่นของตนเองจะทำให้เด็กเรียนรู้ที่จะอยู่ในสังคมที่มีความหลากหลายของ เชื้อชาติ ได้เรียนรู้วัฒนธรรมที่มีความแตกต่างกัน ซึ่งจะส่งผลให้เขามีการปรับตัว และเข้าสังคมสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างดี และข้อ 12 การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา โรงเรียนวัดศิริมงคล ได้มีการส่งตัวแทนนักเรียนไปแข่งขันในด้านกีฬาอยู่เสมอ ซึ่งหลายๆ ครั้งก็ได้รับรางวัลกลับมา ทำให้โรงเรียนต่างๆ จะรู้จักโรงเรียนวัดศิริมงคลมากขึ้นเนื่องจากจะเห็นว่ามีนักกีฬาที่ทางโรงเรียนส่งเข้าร่วมการแข่งขันเป็นเด็กต่างด้าว

นอกจากจะเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนออกกำลังกายแล้ว การส่งนักเรียนออกไปแข่งขันกีฬาต่างๆ ยังเป็นการประชาสัมพันธ์โรงเรียนไปในตัวอีกด้วย

“โรงเรียนมีการส่งตัวแทนนักเรียนไปแข่งขันในด้านกีฬายูเอมเอ เช่น วอลเลย์บอลซึ่งหลายๆ ครั้งก็ได้รับรางวัลกลับมา นอกจากจะเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนออกกำลังกายแล้ว การส่งนักเรียนออกไปแข่งขันกีฬาต่างๆ ยังเป็นการประชาสัมพันธ์โรงเรียนไปในตัวอีกด้วย”

(ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดศิริมงคล, 23 มกราคม 2558)

4.2 สภาพปัญหา ในด้านการประชาสัมพันธ์งานการศึกษาส่วนใหญ่จะมีปัญหาจากการที่ผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา ทางโรงเรียนยังไม่สามารถประชาสัมพันธ์กับผู้ปกครองของนักเรียนได้ครบทุกคน ทำให้เด็กต่างด้าวหลายคนต้องออกจากโรงเรียนระหว่างภาคเรียน เนื่องจากผู้ปกครองเห็นว่าเมื่อเด็กพอที่จะอ่านออก เขียนได้ ใช้ในชีวิตประจำวันได้แล้วก็ให้ออกจากโรงเรียนมาประกอบอาชีพขายแรงงาน เพื่อหารายได้ และลดภาระในครอบครัว การที่ผู้ปกครองนักเรียนต่างด้าวไม่มีเวลาดูแลและขาดความรู้ ไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา ทำให้การพัฒนานักเรียนไม่ได้ต่อเนื่องเพราะการพัฒนานักเรียนต่างด้าว นอกจากจะต้องได้รับการพัฒนาจากทางโรงเรียนแล้วผู้ปกครองต้องเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยพัฒนานักเรียนถึงจะได้รับการพัฒนาสูงสุด

4.3 แนวทางในการบริหารด้านการบริหารทั่วไป ผู้ปกครองนักเรียนก็เป็นส่วนสำคัญอีกส่วนหนึ่งที่ต้องมีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติต่อนักเรียนต่างด้าว ดังนั้น ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และมีวิธีการสื่อสารและช่องทางในการประชาสัมพันธ์จากทางโรงเรียนให้มากขึ้น จึงจะสามารถพัฒนาบุตรหลานของตนเองได้อย่างเต็มที่ มีการจัดให้มีกิจกรรมให้นักเรียนระหว่างนักเรียนแต่ละสัญชาติร่วมกัน เพื่อส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ที่ดี เสริมสร้างความเข้าใจระหว่างกัน ให้นักเรียนปกติได้เรียนรู้ในการปฏิบัติตัวต่อเพื่อนต่างสัญชาติ

อภิปรายผล

1.การบริหารการศึกษา

1.1. ด้านการบริหารวิชาการ

การปฏิบัติงานด้านการบริหารวิชาการนั้น โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กนักเรียนต่างด้าวในด้านวิชาการ อารมณ์ และพฤติกรรม เพื่อให้เด็กนักเรียนมีความพร้อมในการเข้าเรียน มีการจัดการสอนโดยเน้นวิชาภาษาไทยร่วมกับการสอนภาษาถิ่น เช่น ภาษามอญ พม่า ลาว และภาษาอังกฤษ โดยเน้นการเรียนแบบชั้นเรียน ให้ผู้เรียนเรียนเป็นกลุ่ม เรียกว่า เพื่อนช่วยเพื่อน มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และนำแผนการจัดการเรียนรู้มาปรับสอนกับนักเรียนต่างด้าว ในชั้นเรียนร่วมของตน ปรับเนื้อหา ปรับแบบฝึกบางแบบฝึกหัดในบางเนื้อหาที่ต้องการซ่อมเสริม และแก้ปัญหาการเรียนการสอนของนักเรียนต่างด้าวแต่ละบุคคลโดยใช้เวลาในช่วงหลังเลิกเรียนในการสอนเพิ่มเติม สอดคล้องกับงานวิจัยของเปรมใจ วังศิริไพศาล (2553) ได้ศึกษารูปแบบและแนวทางการจัดการศึกษาสำหรับเด็กต่างด้าว กรณีศึกษาอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก พบว่ารูปแบบการศึกษาเฉพาะวิชา ส่วนใหญ่จะเป็นเด็กที่ไม่มีโอกาสได้เรียน ซึ่งเด็กต้องการเรียนเฉพาะวิชาที่เห็นว่าเป็นประโยชน์สามารถนำไปใช้ในการสื่อสาร การทำงาน ชีวิตประจำวันได้ เช่น ภาษาไทย ภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์เบื้องต้น อรวรรณ พนาพันธ์ (2546) ศึกษาเรื่อง รูปแบบการจัดการศึกษาพื้นฐานสำหรับแรงงานต่างด้าว (ชาวไทใหญ่/พม่า) กรณีศึกษาอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการจัดการศึกษาพื้นฐานสำหรับแรงงานต่างด้าว (ชาวไทใหญ่/พม่า) มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ในรูปแบบหลากหลายที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมกำหนดวิธีการเรียน คือจะเรียนเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล ผู้เรียนเลือกเรียนในห้องเรียนได้ตามความสมัครใจ ไม่แบ่งระดับความรู้ เพราะผู้เรียน

ต้องการเรียนร่วมกับเครือญาติ เพื่อนที่ทำงานด้วยกัน แบบที่เรียกว่า พี่สอนน้อง เพื่อนสอนเพื่อน ฯลฯ และงานวิจัยของ นัยนัปร สิบปภาส (2551) พบว่า กระบวนการเรียนการสอนในสถานศึกษาของรัฐมีการใช้เทคนิคต่าง ๆ ของชั้นเรียนที่ไม่ใช่ทวิภาษาแต่พยายามช่วยเหลือเด็กต่างด้าว เช่น การจัดชั้นเรียนแบบเรียนร่วมให้เด็กได้ช่วยเหลือกันและกัน การจัดชั้นเรียนเตรียมความพร้อมวิชาภาษาไทย การสร้างสภาพแวดล้อมนอกชั้นเรียนและการจำกัดโอกาสการใช้ภาษาชาติพันธุ์ในสถานศึกษา จะส่งผลต่อการพัฒนาความรู้ ทักษะความสามารถของเด็กต่างด้าว

1.2 ด้านบริหารงบประมาณ

โรงเรียนวัดศิริมงคลได้มีการวางแผนการใช้งบประมาณอย่างรอบคอบ โดยจัดทำแผนงบประมาณประจำปีไว้ล่วงหน้า มีการจัดบริหารงบประมาณสนับสนุนจากองค์กรเอกชนทั่วไป และงบประมาณที่สนับสนุนจากทางวัดศิริมงคลและชุมชน อีกทางหนึ่งคือทางโรงเรียนได้เรียนเก็บเงินสนับสนุนการเรียนการสอนจากผู้ปกครอง ซึ่งก็ได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองเป็นอย่างดี ส่วนใหญ่จะเข้าใจในสภาพของโรงเรียนและร่วมบริจาคสมทบในกองทุนของโรงเรียนตามกำลังทรัพย์ของตน โดยผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีการวางแผนในการบริหารค่าใช้จ่ายที่ได้รับจากทุนสนับสนุนเหล่านี้ การดำเนินงานของโรงเรียนวัดศิริมงคลสอดคล้องกับที่ สุรัฐ ศิลปอนันต์ (2545) กล่าวไว้ว่า ยุทธศาสตร์ที่ใช้เป็นรูปแบบในการปฏิรูปโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ คือ การมีส่วนร่วมของผู้มีประโยชน์ได้เสีย ซึ่งมีความสอดคล้องกับที่โรงเรียนได้ทำคือ การระดมทรัพยากรจากชุมชน ผู้ปกครองต้องจ่ายเงินเพื่อการศึกษาของบุตรหลานบ้างเพื่อให้โรงเรียนมีเงินสำหรับการพัฒนา

1.3 ด้านบริหารงานบุคคล

การดำเนินงานของโรงเรียนวัดศิริมงคลประสบความสำเร็จในด้านการบริหารงานบุคคล โดยเฉพาะผู้บริหารผู้ซึ่งมีหน้าที่ทำให้เกิดการพัฒนาและช่วยประสานงาน แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนส่งเสริมให้การบริหารการศึกษาของโรงเรียนประสบความสำเร็จได้ โดยมีแนวทางในการบริหารแบบครอบครัว ซึ่งผู้บริหารจะเปิดโอกาสให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่องานของโรงเรียนทุกครั้ง มีการรับฟังความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเป็นการเปิดโอกาสให้บุคลากรได้แสดงความคิดเห็น และผู้บริหารมีการรับฟังอย่างคนในครอบครัว ซึ่งทำให้ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่าย ทั้งผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง มีความรู้ความเข้าใจ มีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ซึ่งเป็นการทำงานเป็นทีมแต่ละคนต่างช่วยส่งเสริมการบริหารการศึกษา การจัดการเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับ สุรัฐ ศิลปอนันต์ (2545) กล่าวไว้ว่า ยุทธศาสตร์ที่ใช้เป็นรูปแบบในการปฏิรูปโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ คือ การกระจายอำนาจในการบริหาร และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของบุคลากรทุกคนในองค์กร โดยผู้บริหารผู้ซึ่งเป็นผู้นำในการบริหารการศึกษา การจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนให้การสนับสนุน ช่วยเหลือให้การปฏิบัติงานเกิดการพัฒนาครูผู้สอนหรือครูพิเศษที่เป็นแรงกำลังในการปฏิบัติงานการจัดการเรียนในแต่ละการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จได้และจำเป็นต้องมีการประสานให้ความร่วมมือกันเป็นอย่างดี ซึ่งส่งผลต่อความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียนต่างด้าว

ในด้านการพัฒนาบุคลากร โรงเรียนเปิดโอกาสให้บุคลากรได้ไปอบรมตามความถนัดและความสนใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของจิราภา บุรณะ (2557) พบว่าองค์ประกอบความเข้าใจด้านการบริหาร ผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อให้โรงเรียนเกิดการพัฒนายั่งยืน งานวิจัยของวิโรจน์ สารรัตน์ (2544) กล่าวว่า ระบบการบริหารการศึกษาที่คาดว่าจะส่งผลต่อการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย ความเป็นองค์กรวิชาชีพโดยครูในโรงเรียนต้นแบบได้รับการส่งเสริมให้พัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยจัดอบรมให้ครูเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งหลักการดังกล่าวจะทำให้โรงเรียนพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 ด้านการบริหารทั่วไป

โรงเรียนวัดศิริมงคล มีโครงสร้างในการบริหารงาน ซึ่งแบ่งการบริหารงานทั่วไปออกเป็น 14 ข้อ สอดคล้องกับขอบข่ายและภารกิจการบริหารและการจัดการศึกษาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดไว้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริม สนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคลชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ในด้านงานประชาสัมพันธ์งานการศึกษา ผู้ปกครองนักเรียนก็เป็นส่วนสำคัญอีกส่วนหนึ่งที่ต้องมีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติต่อนักเรียนต่างดาว ควรมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ของทางโรงเรียนจึงจะสามารถพัฒนาบุตรหลานของตนเองได้อย่างเต็มที่ ทางโรงเรียนจึงควรมีการจัดให้มีกิจกรรมของนักเรียนโดยให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม อีกช่องการประชาสัมพันธ์โรงเรียนทางหนึ่ง โรงเรียนวัดศิริมงคลได้มีการส่งตัวแทนนักเรียนไปแข่งขันในด้านกีฬาอยู่เสมอ ซึ่งหลายๆ ครั้งก็ได้รับรางวัลกลับมา นอกจากจะเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนออกกำลังกายแล้ว การส่งนักเรียนออกไปแข่งขันกีฬาต่างๆ ยังเป็นการประชาสัมพันธ์โรงเรียนไปในตัวอีกด้วย สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การบริหารและการจัดการศึกษาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) คือ เพื่อประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และผลงานของสถานศึกษาต่อสาธารณชน ซึ่งจะก่อให้เกิด ความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดี เลื่อมใส ศรัทธาและให้การสนับสนุนการจัดการศึกษา

ในด้านงานส่งเสริมกิจการนักเรียนทางโรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนแต่งชุดประจำถิ่นของตนเอง สัปดาห์ละ 1 วัน เพื่อให้นักเรียนระหว่างนักเรียนแต่ละสัญชาติเรียนรู้ในการอยู่ร่วมกัน ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ที่ดี เสริมสร้างความเข้าใจระหว่างกัน ให้นักเรียนปกติได้เรียนรู้ในการปฏิบัติตัวต่อเพื่อนต่างสัญชาติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนวัดศิริมงคลมีบุคลากรครูการศึกษาพิเศษที่มีความชำนาญในด้านภาษาถิ่น รวมทั้งภาษาอาเซียนไม่เพียงพอเนื่องจากจะมีการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ดังนั้นการสอนภาษาอาเซียนจึงมีความสำคัญ จึงเสนอให้ทางกระทรวง สถาบันอุดมศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรร่วมมือในการผลิตครูพิเศษให้เพียงพอต่อความต้องการ
2. จากผลการวิจัยพบว่า ครูจะต้องมีการเตรียมความพร้อมให้นักเรียนต่างดาวก่อนที่เด็กจะได้เรียนร่วมกับเด็กนักเรียนไทยในชั้นเรียนปกติ ซึ่งจะต้องจัดขึ้นก่อนเปิดภาคเรียนหรือในช่วงหลังเลิกเรียน ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรมีการจัดงบประมาณสนับสนุนพิเศษให้แก่ครู เพื่อเป็นการเสริมแรงให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนให้มีความตั้งใจในการทำงาน
3. จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนต่างดาวไม่มีเวลาดูแลเด็ก ขาดความรู้ และไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา ดังนั้น ทางโรงเรียนจึงควรมีการให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ผู้ปกครองนักเรียน ในการปฏิบัติตัวเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น การจัดนิทรรศการผลงานของนักเรียนโดยเชิญผู้ปกครองเข้ามาเยี่ยมชมผลงานของบุตรหลาน
4. รัฐบาลควรมีนโยบายและมีงบประมาณในการสนับสนุนจัดจ้างครูพิเศษที่มีความสามารถด้านภาษาถิ่นและภาษาไทย เข้ามาสอนในโรงเรียนที่มีเด็กต่างดาว

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นกรณีศึกษาเฉพาะโรงเรียนวัดศิริมงคล ซึ่งมีข้อจำกัดในเรื่องของระยะเวลา ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปจึงควรมีทำวิจัยเชิงคุณภาพเชิงลึกให้มากขึ้น ในด้านกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ควรมีการสัมภาษณ์ครูพิเศษ และอาจมีการสัมภาษณ์หน่วยงานภาคเอกชนที่ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณของโรงเรียนด้วย เพื่อให้ข้อมูลมีความครอบคลุมสิ่งที่ต้องศึกษามากยิ่งขึ้น
2. ควรวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการจากการสนับสนุนจากภาครัฐในการส่งเสริมการบริหาร การศึกษาด้านการจัดการเรียนร่วม ให้ตรงความต้องการจำเป็นของโรงเรียน

รายการอ้างอิง

- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2554). *การสังเคราะห์งานด้านการจัดการเรียนร่วมสู่ ภาคปฏิบัติ เพื่อนำสู่นโยบายการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพสำหรับเด็กและเยาวชนพิการ*. กรุงเทพมหานคร: ครุสภาลาดพร้าว.
- จิราภา บุรณะ. (2557). การบริหารโรงเรียนที่เป็นศูนย์ปฎิบัติแบบสู่ความเป็นเลิศในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา (OJED)*, 9(3), 537-551.
- ไทยรัฐออนไลน์. (2557). *ค่าน สพล.ลดช่วยเหลือเด็กต่างด้าว 'เรียนฟรี'*. สืบค้นวันที่ 22 ธันวาคม 2557, จาก <http://www.thairath.co.th/content/448237>
- นัยนพพร สิบปภาส. (2551). *ความมั่นคงของมนุษย์ด้านการศึกษา: ศึกษากรณีบุตรแรงงานต่างด้าวในเขต อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรสาคร*. วิทยานิพนธ์สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เปรมใจ วงศ์ศิริไพศาล. (2553). *การพัฒนาแบบแผนและแนวทางการจัดการศึกษาสำหรับเด็กต่างด้าวกรณีศึกษา อำเภอมะนัง จังหวัดตาก (รายงานการวิจัย)*. กรุงเทพฯ ฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- ผู้จัดการออนไลน์. (2557). *ลูกแรงงานต่างด้าวกว่า 2.5 แสนคนขาดโอกาสเรียนหนังสือ*. สืบค้นวันที่ 22 ธันวาคม 2557, จาก <http://www.manager.co.th/QOL/ViewNews.aspx?NewsID=9570000083267>
- มหาดไทย, กระทรวง, สำนักนโยบายและแผน. (2556). *โอกาสและผลกระทบของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ต่อกระทรวงมหาดไทย*. สืบค้นวันที่ 22 ธันวาคม 2557, จาก http://www.ppb.moi.go.th/midev01/upload/asean_final.pdf
- รัตนพงศ์ ตุมพสุวรรณ. (2553). การวิเคราะห์มุมมองของครูในการจัดการเรียนการสอนเด็กต่างด้าวใน โรงเรียน: การวิจัยเชิงผสม. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา (OJED)*, 6(1), 2578-2591.
- โรงเรียนวัดศิริมงคล. (2557). *ทำเนียบครูโรงเรียนวัดศิริมงคล. รายงานประจำปี*.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2544). *การบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545*. กรุงเทพมหานคร: ครุสภา.
- สาละวินนิวิธ. (2550). *โรงเรียนวัดศิริมงคล ต้นแบบโรงเรียนในฝันของเด็กพลัดถิ่น*. สืบค้นวันที่ 22 ธันวาคม 2557, จาก <http://salweennews.org/home/?p=898>
- สุรัฐ ศิลปอนันต์. (2545). *กระบวนการปฏิรูปโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: ด่านสุทธาการพิมพ์.
- สุวรรณณี เข้มเจริญ. (2545). *สิทธิในการศึกษาของคนไร้สัญชาติในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, คณะ นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- สุวิทย์ สัจจาสิทธิ. (2546). *ความคิดเห็นของครูที่มีต่อแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าในพื้นที่จังหวัดระนอง*.
วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์), มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อมรทิพย์ อมราภิบาล. (2544). *การประเมินความต้องการของเด็กต่างชาติ กรณีศึกษาเด็กพม่าในจังหวัด
ระนอง*. กรุงเทพฯ: สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรรรรณ พนาพันธ์. (2546). *การศึกษารูปแบบการจัดการศึกษาพื้นฐานสำหรับแรงงานต่างด้าว (ชาวไทยใหญ่/
พม่า) : กรณีศึกษาอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่*. รายงานการวิจัย.